

Verksamhetsberättelse 2021

Inledning

En god infrastruktur för geodata och ett väl utvecklat GIS-stöd ger kommunerna möjlighet att effektivisera den offentliga servicen inom flera områden, exempelvis e-förvaltning och e-tjänster, skolskjuts, hemtjänst och räddningstjänst. Storsthlm Geodataråd och dess föregångare Kommunförbundet Stockholms läns Geodataråd har funnits sedan 1976 som ett forum för samverkan i dessa frågor för kommunerna i Stockholmsregionen.

Samverkansöverenskommelse

Samverkansöverenskommelsen är ett tillsvidareavtal mellan Stockholmsregionens samtliga kommuner sedan 2013. Den reglerar bland annat kommunernas ekonomiska åtagande, i form av att varje kommun årligen betalar en avgift för sitt deltagande i Geodatarådet. Avgiftens storlek beror på antalet kommuninvånare. Samverkansöverenskommelsen tydliggör också beslutsförfarandet genom rådsmöten under vår- och höstkonferensen. Samverkansöverenskommelse finns på Geodatarådets webforum.

Ledamöter i Geodatarådet

Storsthlm Geodataråd är en expertgrupp bestående av kommunernas chefer inom geodata eller motsvarande, med uppgift att samordna och driva frågor relaterade till kart- och mättningsfrågor, geodata och GIS för kommunerna i Stockholmsregionen.

Ledamöter i Geodatarådets styrgrupp

Storsthlm Geodataråds styrgrupp har under året bestått av fem kommunala ledamöter: Ulf Hedlund (Stockholm, ordförande), Angela Jarlenfors (Botkyrka), Malin Sträng (Värmdö), Heidi Lenadotter (Järfälla) och Karolina Stenström (Nacka). Till styrgruppen har adjungerats Mathias Rantanen (Lantmäteriet) och Thomas Fredriksson (Storsthlm).

Projektsamordnare

Aaron Chance (Stockholm) har varit projektsamordnare under året och har varit sekreterare vid styrgruppsmöten samt samordnat planeringen av konferenser och möten.

Geodatarådets verksamhet under året

Geodatarådets verksamhet under 2021 påverkades, liksom samhället i stort, mycket påtagligt av den pågående coronapandemin. Flera planerade möten och aktiviteter ställdes som en konsekvens av den in eller sköts på framtiden.

Styrgruppsmöten

Storsthlm Geodataråds styrgrupp har under året haft sju protokollförda sammanträden. Protokollen finns på Geodatarådets webforum och har delgivits utsedda kontaktpersoner i länets samtliga kommuner genom att en notis sänts ut till dem.

Utöver vanliga styrgruppsmöten har representanter även deltagit vid olika tillfällen i nätverket för samhällsbyggnadschefer, med målet att skapa en bred förankring för arbetet med digitalisering samt för att förankra projektet för digitalisering av detaljplaner bland samtliga kommuner.

Konferenser och frukostmöten

Målet med konferenserna är att skapa en vision för samverkan några år framåt, identifiera möjligheter och hinder, hitta samverkansområden och definiera kriterier för samverkan. Målbilden och projektförslag presenteras på höstkonferensen.

Inga fysiska konferenser har anordnats under 2021 pga coronapandemin.

Aktuella projekt

1. Avrop av flygfotografering, laserskanning mm.

Bakgrund

I samband med att det skrevs avtal med olika leverantörer fanns det behov av en grupp som samordnade avrop och uppföljning inom respektive anbudsområde.

Delmål

Projektgruppen ska

- samordna avropet av det nya ramavtalet gällande flygfotografering, laserskanning och kartering.
- Samla in feedback kring avrop och leverans ifrån respektive leverantör
- Bidra med input till projektgruppens arbete i samband med nästkommande upphandlingen

Genomfört arbete

Hösten 2020 bjöds samtliga kommuner in till och deltog i ett digitalt möte inför avropet. Alla tre utsedda leverantörerna (Swescan, Leica, Hexagon/Terratec) fick möjligheten att presentera sig själva, samt berätta vilka tilläggstjänster och produkter som kunde beställas i samband med avropet. Swescan, som blev utsedd i upphandlingen till leverantör av flygfotografering är en nykomling och därför var många nyfikna att lyssna på vad de kunde erbjuda.

En nyhet var, att det fanns möjlighet att beställa så kallad sann ortofoto.

Verksamhet 2021

Under våren 2021 beställde 16 kommuner flygfotografering och ortofoton över en yta på ca 260000 ha med ett värde på nästan 2.2 miljoner kr. P.g.a. pandemin var det få reguljära flyg i luften, det kombination med tidig snösmältning och klart väder gjorde att flygningen blev klar tidigare än förväntat. Även leverans av bilderna blev tidigare än förväntat till glädje för många. Kvalitén i bilderna var hög fortsatt hög med bra färgåtergivning. Vissa mindre problem uppstod i samband med leveransen med bildpyramider, men efter ett gediget arbete av Sandra Friberg, Stockholms stad, kunde en lathund tas fram som vägledning till leverantörer i samband med framtida leveranser.

11 kommuner beställde även laserskanning med en täthet på 16 punkter per kvadratmeter.

Under arbetet med insamlingen av laserdata upptäckte leverantören att vissa mörka ytor, som till exempel hustak, var svåra att återge. Detta berodde troligtvis på mätmetoden som leverantören, Terratec, använde sig av. För att åtgärda detta gjorde Terratec extra skanningar med syftet att höja kvalitén i resultatet, som till slut lyckades, dock med konsekvensen att den nya skanningen behövde granskas på nytt.

Ändringar i projektgruppen

Under 2021 blev det förändringar i projektgruppens sammanställning. Martin Karlsson ifrån Norrtälje kommun bytte arbetsgivare och därmed avslutade sin medverkan i gruppen. Aaron Chance tidigare från Järfälla kommun men nu anställd hos Stockholms stad, tillsammans med sin kollega Sandra Friberg också från Stockholms stad drev projektet vidare. Anders Wisén ifrån Sundbybergs ersatte Martin Karlsson.

2. Digitalisering av detaljplaner

Bakgrund

Många av Sveriges kommuner står inför arbetet med att skapa en digital plandatabas, inte minst på grund av den föreskrift från Boverket som kommer träda ikraft den 1/1 2022 om att alla nya detaljplaner ska vara digitala.

För att inte alla kommuner ska behöva gå i samma fällor samlar vi ihop goda exempel och fallprovar för arbetet med att ta fram en digital plandatabas.

Mål

Ta fram rekommendationer, underlätta arbetet samt möjliggöra samverkan mellan kommunerna gällande digitalisering av detaljplaner.

Projektgrupp

- Joakim Schillén, Norrtälje
- Heidi Lenadotter, Järfälla
- Karolina Stenström, Nacka
- Malin Sträng, Värmdö

Verksamhet 2021

Projektgruppen har haft flertal projektmöten under 2021.

Den 7:e maj 2021 genomfördes en digital workshop kring digitala detaljplaner med rubriken ”Vad händer den 1:a januari 2022 och vad behöver vi göra?”. Boverket och Lantmäteriet höll presentationer om det nya regelverket och om den nationella plattformen. Tre leverantörer presenterade sina lösningar för leverans till den nationella plattformen: Sokigo, VA-utveckling samt S-group. Samma dag presenterade vi även geodatarådets arbete med digitalisering av detaljplaner för Planchefernas nätverk i länet.

En upphandling genomfördes för två delar:

1. Ta fram en checklista för digitalisering av nya detaljplaner.
2. Skapa ett nätverk för detaljplanedigitaliserare som arbetar med äldre/befintliga detaljplaner. Planera och genomföra workshops med deltagare från plan, bygglov, kart- och mät samt KLM. Börja med ett kickoffmöte.

Uppdraget tilldelades Sweco.

Checklistan levererades och distribuerades ut till länets 26 kommuner under november 2021. Checklistan finns även på geodatarådets hemsida.

En Kickoff för workshopserien hölls den 24 september.

Två workshoppar genomfördes under hösten 2021:

Workshop 1. Mål och vision den 27 oktober.

Workshop 2. Nyttor den 9 november.

Totalt har 88 deltagare från 21 kommuner deltagit i workshopserien.

Ytterligare 4 workshoppar är planerade att genomföras under 2022.

Framtid

Projektet drivs vidare. 4 workshoppar är inplanerade under våren 2022. Därefter läggs en plan för fortsättning upp

3. Projekt: Utveckling kring resursdelning och samverkansavtal

Bakgrund

2018 Tillsattes ett projekt med syftet att utveckla frågor kring möjligheten att dela på bemanningsresurser kommuner sinsemellan med syftet att reducerar tillfälliga toppar i

arbetsbelastning samt att främja kompetens försörjning inom vissa verksamhetsområden där det finns en brist hos vissa verksamheter.

Verksamhet 2021

Av olika anledningar har projektet varit svårt att driva vidare.

Framtid

Samverkan kommuner sinsemellan har visat att det kan ge positiva effekter men kräver engagemang. Projektet är därmed vilande i väntan på bemanning.

4. Projekt: Framtagning av nyckeltal

Bakgrund

2018 Tillsattes ett projekt med syftet att ta fram nyckeltal med syftet att underlätta för kommunala kart/mät eller GIS verksamheter att jämföra sig med varandra samt som ett sätt att följa upp effektivitet mm.

Utfall och avvikelser

Av olika anledningar har projektet varit svårt att driva vidare. Möjliga orsaker kan vara organisatoriska skillnader samt olika finansieringsmodeller hos de 26 olika verksamheterna.

Framtid

Samverkan emellan kommuner har visat att det kan ge positiva effekter men kräver engagemang. Projekt har varit svårt att bemanna och därmed har projektet varit vilande under 2021.

Ekonomiskt utfall

Geodatarådets ekonomi är fortsatt god, trots att ingen avgift togs ut under året. En bidragande orsak till det är att vi inte haft någon fysisk konferens.

Aktivitet	Tkr
Tätortskartan	0
Avrop av flygfotografering och laserskanning	0
Ramavtalsupphandling flygfotografering etc	0
Digitalisering av detaljplaner	177
Vår- och höstkonferens	0
Frukostseminarier	0
Projektsamordnare	91
Styr- och referensgruppsmöten	0
Hemsida och projektplats	34
Administrativa utgifter	0
Kommunikation	0
Oförutsedda kostnader	0
<i>Gemensam pott – tillgängliga medel att äska</i>	0
Summa kostnader	302
Intäkter från kommunernas årliga avgift	648
Ingående balans (per 1/1 2021)	512
Utgående balans (per 31 dec 2021)	858

Full samverkansavgiften beslutades tas ut.

Framtida projekt och aktiviteter

Förutom pågående projekt, som inte avslutats och därmed ska fortsätta även under 2022, hade inga förslag på nya projekt inkommit under året.

I tillägg till dessa finns möjlighet att starta andra projekt under året genom att inkomma med förslag till styrgruppen.

Stockholm, 12 maj 2022

Malin Sträng
Styrgruppens ordförande